TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Puhlished Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VÄLIMÄKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

MITEN HE KÄYTTÄVÄT MEIDÄN MILJOONIAMME.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 17, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Hearstiläinen Los Angeles Examiner-lehti puhuu sotalainoista seuraavalla tavalla:

Europan hallitukset ovat meille velkaa noin kymmenen tuhatta miljoonaa dollaria, lainaksi otetussa rahassa. Se käsittää saman verran rahaa kuin Yhdysvallat olivat kuluttaneet koko olemassaolonsa ajalla, heinäk. 4 p. 1776 siihen päivään asti jolloin Woodrow Wilson valittiin presidentiksi, 136 vuotena. Nämä kymmenen tuhatta miljoonaa dollaria otettiin Yhdysvaltain kansalta joko veroina tai lainoina bondien kautta, jotka ilmeisesti täytyy lunastaa verotuksen kautta. Tuo raha ihan kirjaimellisesti lapioitiin jokaiselle kerjäävälle Europan hallitukselle, joka piti kättään ojossa. Yksin keinotekoisille Venäjän hallituksillekin, lukuunottamatta sitä yhtä ainoata joka on osottautunut pysyväiseksi — työnnettiin kymmeniä miljoonia. Ja Washingtonissa oli sananpartena, että milloin hyvänsä Balfour otti hatun päästään, heitti rahastonsihteeri biljoonan siihen.

Nyt sitten tulee esitys että kaikki nämä Europan lainaajat vapautettaisiin kolmen vuoden ajaksi maksamasta korkoa minkä he ovat velkaa meille näistä biljoonista. Suurin velallinen on Englanti ja Englanti on juuri kuluttanut, anastaakseen Persian ja kontrollin Kaspian öljylähteisiin, kaksi kertaa niin suuren summan rahaa kuin se on meille koroista velkaa.

Englanti tuhlaa myöskin kuumeisesti satoja miljoonia seisovan armeijansa laivastonsa lisäämiseen — rikkoen siten sitä yhtä pykälää Wilson neljässätoista pointissa, mikä vaatii merien vapautta ja yleistä aseista riisumista. Verot mitkä asetetaan tälle vuodelle menevät yli viiden tuhannen miljoonan dollarin. Korko siitä suuresta bondivelasta, mikä on kasaantunut kahden vuoden rikoksellisesta tuhlaavaisuudesta, tekee yhden tuhannen miljoonaa dollaria. Nyt meitä vaaditaan verottamaan itseämme uudelleen, niin ettei näiden hallitusten tarvitseisi maksaa korkoa, joka on meille kuuluvaa."

OVAT OLLEET YKSIMIELISIÄ.

Mikäli Raivaajan paikkakunta-kirjeenvaihtajat ovat kertoneet itäpiirin eri osastojen äänestyksistä äskeisissä S. S. Järjestön vaaleissa, ovat itäpiirin osastot seisoneet harvinaisen tukevasti vähemmistöesityksen takana. Yksin Brooklynin osastokin, joka tuskin ijässään lie ollut Raivaajan kannalla missään asiassa, on antanut enemmistön vähemmistöesityksen puolesta, vaikkakin siellä äänestyksen alussa hyväksyttiin puolueesta eroamista kannattava päätös kokouksessa. Samoin Norwoodin ja Worcesterin osastot, jotka ovat hangotelleet vastaan "Raivaajan kantaa", ovat tässä äänestyksessä asettuneet vähemmistön ponnen puolelle. Mikä kaikki osottaa että itäläiset osaavat olla yksimielisiä silloin kuin on kysymyksessä järjestömme pysyttäminen niiden menettelytapain pohjalla jotka nykyistä tilannetta parhaiten vastaavat.

VIISASTA ON HERRAIN PELI.

Amerikan eri kaupunkien katuvaunutiet ovat muutamien suurien, toisiinsa läheisesti yhtyvien sähköyhtiöiden omistamia. Täten on esimerkiksi Tacoman kaupungin katuraitiotiet saman yhtiön omistamia, mikä omistaa useiden satojen kaupunkien tiet ja valolaitokset äärimäisen idän kaupungeissa. Suurelta osalta nämä trustit kontrolleeraavat kaupunkien kunnallispolitiikkaa ja yhdessä toisten kuletusyhtiöiden kanssa määräävät valtioidenkin toiminnan, mitä niiden liikkeeseen kuuluviin asioihin tulee.

Voiton, äärimäisen voiton kiskominen, on tietysti niiden pyrkimyksenä ja seurauksena että joka kaupungissa lakkaamatta kapinoidaan huonoa palvelusta vastaan.

Nykyaikana, jolloin hinnat kaikkialla ovat kohonneet kaikelle mitä ostaa täytyy, ovat katuvaunuyhtiöt korvanneet hintain korotusta tekemällä tuon ennestään kehnon palveluksen vielä entistäkin huonommaksi, missä heidän ja kaupungin välinen sopimus on kieltänyt hintoja korottamasta. Mutta hintojakin he ovat sen lisäksi nykässeet ylöspäin, missä siihen on ollut vähänkään mahdollisuutta.

Tämä itäläinen yhtiö, joka Tacomankin tiet omistaa, on yhdessä toisten yhtiöiden kanssa tehnyt parhaansa hintain korottamiseksi. Mutta Idän kaupungeissa on sillä ollut kovin suuria vastuksia siinä. Se ei ole tahtonut löytää siellä sopivaa kaupunkia, ei varsinkaan suurempaa kaupunkia, jossa olisi voinut toisille esimerkiksi kohottaa hinnat mieleiseensä rajaan. Kaikkialla on sillä ollut ylivoimaiset vastukset. Mutta Tacomassa se on huomannut avaimen tähän pulmaan.

Viime keväänä huomasi yhtiö että Washingtonin valtion lait ovat kaikkein avonaisimmat hintain korottamiselle ja että yhtiön ja kaupungin välinen sopimuskin on edullinen. Niinpä erottikin yhtiö heti täällä olevan Tacoman teiden varsinaisen liikkeenhoitajan ja tuotatti Youngstownista, Ohiosta, sikäläisten teiden liikkeenhoitajan T. R. Sullivanin, joka oli expertti hintain nostamisessa, puskemaan kymmenen sentin kyytiä läpi täällä.

Sullivan ryhtyi luonnollisesti heti työhönsä ja teki vaatimuksen hintain korottamiseksi. Vaatimus on nyt käsiteltävänä. Sähköyhtiöiden lehdessä jo ennustellaan hänen voittoaan ja mainitaan että kyytimaksun korottaminen 10 senttiin käy helposti päinsä lännellä, jossa sentin rahoja ja epätasaista maksua (6-7-8 senttiä) on aina vihattu. Länteläinen maksaa yhtä helposti samalla 10 senttiä kuin seitsemänkin, jos kerran maksua nostetaan. Ja kun se täällä olisi kerta saatu käytäntöön, olisi sen korottaminen idässä jo niin paljon helpompaa. Tämä kyytimaksun korottaminen kymmeneen senttiin, kuuden tai seitsemän asemasta, merkitseisi yhtiölle ajanoloon miljoonia ja siksi kannattaa sen eteen tällä tapaa toimia.

JOKO SUOMALAISETKIN OVAT KIERROKSESSA?

Hallituksen puolelta on luvattu jatkaa karkotuksia. Kolmatta yleistä nuotan vetoa radikaalien vangitsemiseksi parhaillaan suunnitellaan. Oikeusdepartmentin taholta on annettu tietää että "kolmea, koko maata käsittävää radikaaliryhmää vastaan parhaillaan kootaan todistuksia. Postihallituksen ja rahaston departmentin miehet ovat tässä hommassa parhaillaan avustamassa oikeusdepartmentin miehiä. Niin pian kuin riittävät todistukset on "löydetty" heidän radikaalisuudestaan, tullaan vangitsemiset toimittamaan.

Joillakin suomalaisperukoillakin kuuluu myöskin taas kierrelleen nuuskijoita. Tämä antaa aiheen uskoa, että suomalainen järjestö on yksi noita tutkinnon alla olevia järjestöjä. Jos niin käy, että suomalaisiakin aletaan vainoamaan ja karkottamaan sentähden, että kuuluvat sosialistiosastoihin, varsinkin nyt jolloin suomalainen järjestö on selvästi osottanut vastustavansa väkivaltaiselle toiminnalle nojaavaa ohjelmaa, osottaa se selvemmin kuin mikään muu ettei porvariston tarkotuksena tässä jahdissa ole mikään muu kuin Amerikan työväenliikkeen täydellinen tukahuttaminen, kuten heti alussa olemme sanoneet. Ensiksi iskettiin kommunisteihin, joiden ohjelma teki taantumuksellisten hyökkäyksen enimmän oikeutetuksi yleensä kaikenväristen porvarien silmissä, sitten tartutaan jyrkempiin sosialisteihin ja niin mennään aina eteenpäin, kunnes itse Gompersikin voi joutua vaaranalaiseksi, varsinkin jos tekee sellaisia uhkauksia, mitä työn ja pääoman konferenssista lähtiessään kiivastuneena teki. Lopulla tulee tietysti vielä radikaalisten kirkkokuntainkin vuoro, sillä eihän vallasta juopunut taantumus voi pysähtyä ennenkuin se on ajanut itsensä sinne mihin se aina ajautuu: kaikkien sille vähänkin vastenmielisten vainoamiseen ja sen kautta omaan perikatoonsa.

Ja kaikki tämä tapahtuu sen jälkeen kun maailma on tehty turvalliseksi kansanvallalle.

NOPEASTI OPPIVAT TOISTENSA TAPOJA.

Washingtonista tulleiden tietojen mukaan ei sellaisia ulkomaalaisia, joilla oli perheet täällä, aijottu karkottaa ollenkaan Bufordilla, mutta epähuomiossa jäi tiedon antaminen siitä kylliksi aikusin tekemättä viranomaisille Ellis-saarella. Työdepartmentista oli kyllä telefoonitse ilmotettu asiasta ja luvattu lähettää virallisset vahvistuspaperit myöhemmin, mutta epähuomiossa ne jäivät lähettämättä.

Tällaisen vastauksen on työsihteeri Wilson antanut amerikalaisten naisten komitean puheenjohtajalle Hellen Todd'ille, joka on karkotettujen perheiden puolesta käynyt häntä puhuttelemassa.

Täällä tapahtuu siis samallaista "erehdystä" karkotettujen suhteen kuin muissakin maissa on tapahtunut, milloin valkoset ovat punasia jahdanneet. Suomessa oli aivan tavallista että erehdyksessä ammuttiin toisia henkilöitä kuin oli tarkotettu kymmenittäin. "Erehdyksen" kautta tehtiin saman verran telotuksia kuin tarkotuksellakin. Mutta näitä erehdyksiä ei milloinkaan yritetäkään millään tavalla korjata. Ne ovat niitä mieluisia "vahingoita", joita porvaristo toivoo vaan enemmän tapahtuvan. "Kunhan kymmenestä telotetusta on yksikään todella syyllinen, on telotus oikeutettu", niinhän se kuului Suomen suurlahtarienkin määritelmä.

Työläisiä koskeva lainlaadinta viime vuonna

Amerikan ammattiunioiden perustama työväenlainlaadintayhdistys on äskettäin laatinut raporttinsa, jossa se tekee selkoa viime vuoden ajalla laadituista, työläisiä suoranaisesti koskevista laeista.

Sen mukaan rajottuu liittovaltioiden ja eri valtioiden lainlaadinnallinen työ, mikäli se koskee suorastaan työläisiä melkein kokonaan, kahteen aiheeseen: vahingonkorvaukseen ja syndikalismiin.

Vahingonkorvauslaki on hyväksytty kaikissa muissa, paitsi kuudessa etelävaltiossa, joissa ei ole sanottavasti teollisuuslaitoksia. Noin 30 valtiossa on kuluneen vuoden ajalla parannettu vahingonkorvauslakia niin, että korvauksen saanti vaihtelee nyt 60—66⅔ prosenttiin siitä palkasta, mitä työläinen ennen tapaturmaa oli ansainnut. Lääkärin saantimahdollisuutta on parannettu, maksu alkaa nyt pikemmin ja laki on yleensä nyt jo monessa valtiossa parempi kuin se oli ennen.

Pohjois-Dakota, joka on yksi niistä neljästä valtiosta mitkä kuluneen vuoden ajalla ovat hyväksyneet vahingon korvauslain, on mennyt edelle kaikista mitä lain etevämmyyteen tulee. Se ensinnäkin määrää perustettavaksi erityisen valtion rahaston, josta korvaus on maksettava ja senlisäksi on laissa monta pykälää, jotka tekevät avustuksen saamisen helpoksi ja muutenkin on laki monessa suhteessa edellä toisten valtoiden asetuksista.

Sodassa tärvääntyneiden miesten tähden on lakeihin myöskin täytynyt tehdä useissa valtioissa muutoksia siten, ettei työnantaja joudu vastaamaan kaikesta siitä minkä työläinen hänen työssään ollessaan joutuu loukkauksen kautta kärsimään, jos hän on ennemmin loukkaantunut. On perustettu eri kassa osittain raajarikoiksi joutuneita varten, niin että jos hän uudelleen loukkaantuu ja sen kautta menettää kokonaan työkykynsä, ei työnantajan tarvitse vastata muuta kuin siitä vammasta minkä tällainen osittain raajarikko hänen työssään saa. Tähän on täytynyt ryhtyä sentähden että monet työnantajat ovat osottautuneet haluttomiksi ottamaan työhön sodassa tärvääntyneitä miehiä. Teollisuudessa tärvääntyneille siitä on tietysti sama etu, vaikka ei sitä olekaan katsottu tarpeelliseksi heidän tähtensä ennemmin tehdä.

Kahdeksassa valtiossa Cal., Ill., Minn., Nev., New Jerseyssä, Ore., Penn. ja Rhode Islandissa on hyväksytty laki, jonka mukaan teollisuuden uhreille on alettava opettamaan uusia ammatteja, jos he tärväytymisen kautta ovat menettäneet kykynsä harjottaa entistä ja kongressin kummassakin huoneessa on myöskin hyväksytty laki, joka takaa Yhdysvaltain avustuksen valtioille jotka tähän opetukseen ryhtyvät.

Työläisten terveysvakuutushomma on myöskin edistynyt vuoden ajalla niin paljon että kahdessa suurimmassa valtiossa, New Yorkissa ja Pennsylvaniassa on asetettu komissioni tutkimaan mille perusteille tämänlainen laki olisi laadittava. Vanhuudenvakuutuslakia on edellämainituissa, ja parissa muussa valtiossa, myöskin suunniteltu laadittavaksi lähitulevaisuudessa. Wisconsinissa on jo vahvistettu lisäys vahingonkorvauslakiin, joka asettaa työssä saadut taudit tapaturmain kanssa samaan luokkaan ja määrää niistä samanlaisen korvauksen.

Naisten kahdeksantunnin laki on hyväksytty kahdeksassa valtiossa, ollen niiden mukana myöskin Utah, joka on taistellut ankarasti sitä vastaan. Massachusettsissa on saatu 9 tuntia pisimmäksi työajaksi naisille viisikymmentä vuotta kestäneen taistelun jälkeen. Naisten alinpalkkalaki on hyväksytty Pohjois-Dakotassa ja Texasissa, joten se on nyt voimassa 14 valtiossa ja Columbian piirissä.

Liittovaltioiden ja eri valtioiden välinen työtoimistolaki esitys on vielä kongressissa käsiteltävänä. Arvellaan sen tulevan tänä vuonna hyväksytyksi, joten työnvälitys tulisi tapahtumaan kokonaan valtioiden konttoorien kautta maksutta.

Liittovaltioiden lapsityötä koskeva laki julistettiin Pohjois-Carolinassa olevassa liittovaltioiden oikeuslaitoksessa perustuslakivastaiseksi, mutta asia on vedottu Yhdysvaltain Ylioikeuteen, joka ei vielä ole antanut siitä päätöstään. Sillävälin on laki käytännössä kaikkiin muihin tehtaisiin nähden, paitsi siihen, jolla on oikeusjuttu lain johdosta.

Laihat ovat siis tulokset työväenlainlaadinnasta kuluneen vuoden ajalta. Niin laihat ettei niistä juuri ansaitse mainita muuta kuin vähäpätöisyytensä takia. Yhtä paljon aikaa ja vaivaa, ellei enempi ovat valtioiden lainlaatijakunnat nähneet niiden lakien laatimisessa joille tarkotetaan kuristaa työväenliikettä, tehdä sen toiminta yhä arvottomammaksi. Noin 12 valtiossa nimittäin on laadittu laki radikaalisempaa työväenliikettä vastaan syndikalismilain nimellä ja useissa muissa on hyväksytty muita rajotuksia, mitkä lamauttavat ja ehkäisevät uudemmanaikaisen työväenliikkeen yrityksiä. Syndikalistilaki on nyt olemassa jo noin 20 valtiossa ja mikäli kuuluu, aiotaan se niissäkin mitkä sitä eivät vielä ole laatimaan ehtineet, tämän talven ajalla laatia. Toisissa kiristetään vanhaa lakia yhä pahemmaksi.

Nämä lait ovat jo monessa valtiossa osottautuneet vanhoillisten unioidenkin toiminnalle tuhoisaksi, esim. Californiassa valittavat gompersilaisetkin lain olevan sellaisen, ettei vanhan hyväksytyn ammattiunion kauttakaan voi tehdä lakkoa eikä mitään muuta sellaista joutumatta rikkomaan valtion syndikalistilakia, jonka mukaan voidaan tuomita unioiden toimihenkilöt pitkäaikaseen vankilarangaistukseen ja sakkoihin.

Sen lisäksi on otettava huomioon hiililakossa annettu injunktsioni, joka toistaiseksi jätti hallitukselle oikeuden lopettaa mikä lakko tahansa yleisön edun nimessä, ilman mitään. Tämä päätös jota epäilemättä tullaan käyttämään kaikissa lakoissa työläisiä vastaan, iski kipeämmin työväen oikeuksiin, kuin mikään toinen laillinen toimenpide viime vuoden ajalla. Se teki yhdellä nykäyksellä arvottomaksi kaiken sen, mitä lainlaadinnan kautta on aikaansaatu 20 vuoden ajalla injunktsionin käytön rajottamiseksi, vieden meitä siten niinpaljon ajassa taaksepäin.

Neuvostohallituksen oikeusjärjestelmä

Kirj. prof W. T. Goode

Syytökset, joita on tehty bolshevikien oikeus- (tai vääryys) järjestelmää vastaan, ovat olleet niin selviä, että minusta näytti aivan mahdottomalta uskoa mitään todellista oikeusjärjestelmää heillä edes löytyvänkään. Venäjälle päästyäni ryhdyin päättävästi hankkimaan selvyyttä siihen, oliko heillä todella minkäänlaista oikeusjärjestelmää, mihin muotoihin se oli kristalloitunut ja kuinka suuressa laajuudessa sitä sovellutettiin käytännössä. Varsinkin niin sanottu erikoisasiain tuomioistuin, josta paljon oli puhuttu, kiihotti suuresti uteliaisuuttani.

Pitkässä keskustelussa Kamenevin, Moskovan neuvoston puheenjohtajan kanssa, olimme puhelleet bolshevikien oikeusjärjestelmästä. Hän lausui ajatuksensa avoimesti ja antoi minulle selkäperäisen kuvauksen. Hän puhui todella tyhjentävästi ja keskustelumme lopussa hän muutti puheenaihetta tiedustellen, minkätähden olin kysellyt häneltä tästä asiasta, kun tiesin ettei se kuulunut hänen alaansa. Selitin, että olin muun muassa juuri tästä asiasta aikonut tehdä hänelle kysymyksiä ja että olin kiitollinen siitä, että olin saanut valaisevan selityksen siihen mihin olin halunnut. Jälkeenpäin oli kiitollisuuteni vieläkin suurempi, sillä mennessäni tapaamaan oikeusasiain komissaaria Kurskia oli minulla sekä muistissani että muistiinpanoissani Kamenevin selitys sinä pohjana, johon saatoin verrata Kurskin antamia tietoja. Molempien selitykset olivat samallaisia. Kurski oikeusasiain ylimpänä päänä saattoi luonnollisesti antaa tietoja sellaisista yksityiskohdista, joita Kamenev ei tiennyt.

Hegelin halveksiva huomautus, että ainoa asia, minkä historiasta oppii, on se, että ei kansa opi mitään historiasta, ei pidä paikkaansa Neuvosto-Venäjällä. Bolshevikeilla on oma oikeusjärjestelmänsä, jonka he ovat laatineet sen mukaan, mitä ovat Ranskan vallankumouksen aikaisesta oikeudenkäytöstä oppineet. Tuomioistuimia löytyy kahta eri lajia, kansantuomioistuin tavallisia siviili- ja rikosasioita varten ja vallankumoustribunaali erityisiä asioita varten. Ainoastaan kansantuomioistuin on aijottu pysyväiseksi. Löytyy vielä kolmaskin erikoisasiain tuomioistuin, jonka tuomiovaltaan kuuluvat vastavallankumousta, maankavallusta ja sabotagea koskevat asiat sekä viranomaisten vallan väärinkäyttö. Pääosa sen ratkaisemista jutuista on kuitenkin vastavallankumouksellista toimintaa.

Selvimmän käsityksen oikeudenjaon sekä aineellisesta että muodollisesta puolesta Neuvosto-Venäjällä saa kuitenkin jakamalla kuluneen ajan kahteen jaksoon. Edelliseen kuuluvat marras- ja joulukuu v. 1917, jolloin kansan tuomarit saivat vain yleisiä ohjeita, joiden mukaan tuomiot olivat langetettavat. Tämän ajan kuluessa julkaistiin valtion perustuslait, säädös, että kaikki valta Venäjän tasavallassa kuuluu neuvostoille, toinen säädös lakkautti kaikki entiset tuomioistuimet, kolmas määräsi työpäivän kahdeksantuntiseksi ja neljäs koski avioliittoa ja avioeroa.

Neuvostolakien säännöstely.

Toinen jakso alkoi 1918 ruvettaessa kaikkia lakeja yksityiskohtaisesti säännöstelemään. Siten syntyi esim. perhesuhteita koskeva laki, samoin työlakien kokoelma ja kansan tuomioistuimia koskeva lakikokoelma. Lakeja ei ole lainkaan umpimähkään laadittu. Joitain niistä olen käynyt läpi ja huomannut ne äärimmäisen tarkoiksi ja pienimpiin yksityiskohtiin asti luokitelluiksi. Esim. työläiset ovat ennen hyväksymistään olleet ensinnäkin ammattiliittojen, sitten oikeusasiain komissariaatin ja neuvostojen kokouksen pohdittavina. Se on ensinnä ilmennyt palkkatariffien säännöstelyssä. Suunnaton työ on pantu eri ammattien asteettaiseen luokitteluun ja erilaisten tarkoituksenmukaisten palkkojen määräämiseen. Koko tämä toiminta muuten on isku itse neuvosto-tasavalta-aatetta vastaan siten, etteivät kaikki työläiset tulekaan olemaan samalla tasolla ja nauttimaan samallaista palkkaa. Tarkka yksityiskohtainen säännöstely ei suo poikkeuksille tilaa ja jotkut työalat hyötyvät toisten kustannuksella, itsessään siis aihe töiden häiriintymiseen. Näytti olleen tarpeen vaatima säännöstellä kansantuomioistuimia koskevat lait. Sanottuja tuomioistuimia löytyy nim. noin 4,000 koko Neuvosto-Venäjällä. Joka piirikunnassa on niitä kolmesta viiteen. Yksin Moskovassa on 50 tai 52 kansantuomioistuinta. Vuoden 1918 kuluessa ne käsittelivät yhteensä noin 90,000 rikosasiaa ja noin 40,000 siviiliasiaa. Suurin rangaistus, johon ne voivat langettaa, on kolmen vuoden vankeus.

Vallankumoustribunaalit näyttävät käyneen samallaisten vaiheiden läpi, vähitellen tullen päteviksi ja saaneen määrätymmän toimialan. Mutta yhdenmukaisuus, joka ensi alussa valliitsi sekä tuomioistuimen että vallankumoustribunaalin välillä, sai aikaan sen, että molemmat tuomioistuimet käsittelivät samallaisia rikoksia. Näin tapahtui varsinkin maakunnissa. Kun oikeusasiain komissariaatti ryhtyi järjestelytyöhön, rajotti se näiden vallankumoustribunaalien toiminta-alan yksinomaan taisteluun vastavallankumousta vastaan. Mutta vallitsevan sekasorron ja väärinkäsitysten vuoksi nämä tuomioistuimet useimmiten jättivätkin käsittelemättä syytteet vastavallankumouksellisesta toiminnasta, luullen etteivät ne kuuluneetkaan niiden alaan. Tämä laiminlyönti johti erikoisasiain tuomioistuimen vallan ja toimialan laajentamiseen.

Summittainen oikeus.

Erikoisasiain tuomioistuin, josta itsestään ja jonka puheenjohtajasta on paljon kirjotettu ja puhuttu, alkoi toimintansa heti loka- marraskuun vallankumouksen jälkeen 1917. Ei paljoakaan myöhemmin tapahtui se tuomioistuimien toimialan ja vallan määrittely, mikä antoi vallankumous-tribunaaleille oikeuden langettaa kuolemantuomioita. Aluksi oli mahdotonta tarkemmin säännöillä määritellä erikoisasiain tuomioistuimen toimintaa, se meni liiallisuuksiin ja langetti monia kuolemantuomioita. Halu tehdä loppu liiallisuuksista johti juuri tuomioistuinten toimivallan ja toimialan säännöstelyyn. Helmikuun 1919 laissa nimenomaan säädetään, että erikoisasiain tuomioistuimella on oikeus langettaa kuolemantuomioita vain avoimeen kapinaan osanotosta ja aseellisesta ryöväyksestä. On helposti ymmärrettävää, että siinä valtiollisessa asemassa, missä Venäjä nyt on, näitäkin säädöksiä häikäilemättömät henkilöt voivat käyttää vallankumoukselliseen hirmuvallan ja tuhoamisen välineinä.

Vuonna 1918 oli toiminnassa 32 vallankumoustribunaalia. Ne käsittelivät enemmän kuin 12,000 vastavallankumouksellisesta toiminnasta, sabotagesta, urkkimisesta, maankavalluksesta, pogromeihin ylyttämisestä, lahjomisesta, väärennyksestä ja neuvosto-asiakirjojen väärinkäytämisestä nostettua syytettä.

Viidessäkymmenessä asiassa sataa kohti langetettiin tuomio. Neljäkymmentä prosenttia tuomioista oli kuolemantuomioita.

Viimeksi julkaistut maa-lait ja laki, jolla perimysoikeus lakkautettiin. Bolshevikit pitävät näitä tärkeimpinä koko lainsäädännössään.

Bolshevikien oikeusjärjestelmän enemmän valo- kuin varjopuoliinkaan en tahdo puuttua. Huomautan vielä, ettei esityksen perustu ainoastaan kahden miehen antamiin tietoihin Keskustelin näistä asioista useiden henkilöitten kanssa, jotka eivät voineet aavistaakaan vaikutteitani, selailin heidän lakikirjojaan ja tuomioistuimien pöytäkirjoja. Tämä käy Venäjällä helposti päinsä. Totean vain, että bolshevikeilla on oma oikeusjärjestelmänsä ja että se on lainopillisesti sivistyneiden henkilöiden laatima. Johtajien joukossa on lakimiehiä aivan samoin kuin kaikkia muitakin ammattimiehiä. Tuon järjestelmän pääominaisuutena näyttää olevan varma yksinkertaisuus. Tuntuu kuin ivalta, että kansantuomioistuimet eivät ainoastaan rankaise pahantekijöitä, vaan koettavat heitä parantaakin. Ensikertaa rikkovat nimittäin lasketaan ehdolliseen vapauteen. Jos rikos uusiintuu, joutuu rikkoja kärsimään edellisenkin rangaistuksensa.

Kummankin tilapäisen tuomioistuimen olemassaolon oikeuttaa välttämättömyys. Bolshevikit sanovat, että toteuttaessaan aatteitaan heillä täytyy olla käytettävänään sellainen ase, jolla voivat pitää vihollisensa aisoissa. Tätä varten perustettiin vallankumoustribunaalit ja erikoisasiain tuomioistuin Ranskan suuren vallankumouksen antaman mallin mukaan. Se selittää, vaikkei pyhitäkään niitä liiallisuuksia, joihin nämä tuomioistuimet ovat tehneet itsensä syypäiksi. Jotta liikanaisuuksiin todella on menty, sen osottaa parhaiten se tarkkuus, jolla bolshevikit sittemmin ovat säädöksillä määritelleet näiden tuomioistuimien toimivallan ja tarkkailleet niiden toimintaa. Lopullinen tuomio näissä kysymyksissä on Venäjän vallankumouksen tulevan historioitsijan lausuttavissa. Vasta hän voi täysin pätevänä ratkaisevan arvostelun antaa.

Suomen sos.-dem. puoluekokous

(Sosialidemokraatin referaattia)

Tuotantovälineiden yhteiskunnallistuttaminen.

Ed Voionmaa huomautti pitävänsä luonnollisena, että kysymys jätetään erikoisen komitean harkittavaksi ja seuraavalle puoluekokoukselle päätettäväksi.

Puhuja torjui päättävästi väitteen, että hänen laatimansa ehdotus alustus olisi valtiososialismia. Selosti valtiososialismin syntyä ja luonnetta. Valtiososialismiaatteen, jonka tarkotuksena oli kapitalistisen yhteiskuntajärjestyksen tukeminen, opit suunnitteli aikoinaan Rodbertus ja sitä koetti toteuttaa ennen kaikkea Bismarck Saksassa. Marx ja muut johdonmukaiset sosialistit ovat aina tajunneet ja lausunet valtiososialismin olevan täydellisessä ristiriidassa sosialistiseen yhteiskuntamuotoon pyrkivän vallankumouksellisen sosialismin kanssa.

Täydellistä yhteiskunnallistuttamista ei voida toteuttaa ilman köyhälistön valtiollista yli- ja johtovaltaa ja siinä mielessä on kantani ja alustukseni valtiososialistinen, s. o. valtiososialistinen sosialistisessa mielessä.

Ed. Lassy väitti tämän kysymyksen tulevan esille alustusvihkossa erillisenä ja muihin kysymyksiin vaikuttamattomana, jopa niiden kanssa ristiriitaisena. Mailmansodan kauta on tultu olotilaan, jossa ei nykyisen tuotantotavan avulla voida nousta. Siksi onkin suunniteltava tilalle jotain uutta, s. o. sosialistinen tuotanto. Kun aika on kypsynyt niin, että otetaan esille kysymys sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän toteuttamisesta, olemme joutuneet vallankumoukselliseen tilanteeseen, jossa täytyy menettelytavat ja toiminta suunnitella kokonaan uudestaan silmälläpitäen sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän mahdollisimman pian ja perinpohjaisena toteuttamista. Kaiken tämän toteaa prof. Voionmaakin, mutta hän ei vedä oikeita johtopäätöksiä. Hän toteuttaa, ettei meillä ole keinoja toteuttaa yhteiskunnallistuttamista ja ettei sitä voida toteuttaa yksistään sen kautta, että köyhälistöllä on enemmistö parlamentissa. Mutta hän on liian suopea nykyistä järjestelmää ja sen kannattajia kohtaan ja liian varovainen uuden järjestelmän toteuttamispyrkimyksissään. V:n alustus ei millään tavalla revi eikä kumoa nykyistä kapitalistista järjestelmää.

Oli sitä mieltä, että prof. V. ei näytä ymmärtävän koko tuotannon yhteiskunnallistuttamiskysymystä. Hän sotkee tuotantovälineiden kansallistuttamisen ja niiden yhteiskunnallistuttamisen. Kansallistuttaminen merkitsee siten, että valtio ryhtyy tuottajaksi ja tuotannon johtajaksi, yhteiskunnallistuttaminen taas sitä, että työläiset itse ja heidän järjestönsä ryhtyvät tuotantoa johtamaan ja järjestämään, ottaen sen samalla kokonaan haltuunsa. Mutta tätä ei prof. V. lainkaan näytä ymmärtävän eikä alustuksessaan huomioon ota.

Prof. V. sivuuttaa alustuksessaan kokonaan tuotantovälineiden lunastamiskysymyksen, todistaen sekin, ettei olekaan kysymys tuotantovälineiden yhteiskunnallistuttamisesta. Maassamme löytyvistä päätuotantohaaroista ei alustuksessa sitäpaitsi puhuta mitään, niitä ei ehdoteta viipymättä yhteiskunnallistutettaviksi.

Oli sitä mieltä, että tämä kysymys kokouksen tärkeimpänä kysymyksenä, on ratkaistava tässä kokouksessa, eikä siirrettävä komiteain valmisteltavaksi. Meidän on luotava heti elimet mahdollisesti piankin tulevaa perinpohjaista kumouskautta johtamaan ja valmistettava köyhälistöä sitä vastaanottamaan.

Esitti oman laajan vastaehdotuksensa kysymyksen ratkaisemiseksi. Selostamme sitä myöhemmin.

Ed. Keto huomautti, ettei hän katso voivansa asettua heti ratkaisemaan kysymystä kokonaisuudessaan, kuten edellinen puhuja.

Ero kansallistuttamisen ja yhteiskunnallistuttamisen välillä on sama kuin ero valtion haltuunottamisen ja yhteiskunnallistuttamisen välillä. Yhteiskunnallistuttamisen käsitän minä siten, että myöskin valtio on oleva suorastaan edustettuna tuotantolaitosten johdossa ja hoidossa, samoin kuin siellä tulee olla edustettuna kulutusosuuskunnatkin.

Täytyisi ryhtyä pohtimaan, mitkä ovat ne elimet, joiden kautta yhteiskunnallistuttaminen suoritetaan, muttaa tämä ja joukko muita asian yhteydessä esiintyviä kysymyksiä kaipaavat huolellista ja perinpohjaista tutkimista ja valmistelua, jonka vuoksi asia on lykättävä erikoiseen komiteaan harkittavaksi.

Ed. Rosenberg huomautti että tämä kysymys on tärkein kysymyksemme ja tämä on ratkaistava ennen menettelytapakysymystä. Tämän kysymyksen pohjalla voimme määritellä, kuka on sosialisti, kuka porvari, kuka kannattaa vallankumoukselliista sosialismia, kuka ei. Nykyinen järjestelmä on joutunut perikatonsa partaalle ja nyt on meidän ratkaistava kuinka se uuteen muotoonsa muutetaan ja varmennetaan.

Nykyisen valtiokoneiston tarkoitus on suojella ja säilyttää kapitalistista järjestelmää ja yksityisomaisuutta ja siksi on tämä valtiokoneisto murrettava ja muutettava. Jos valtaamme valtiovallan ja lakkautamme yksityisomaisuuden, on nykyinen täydelleen lopussa ja uutta voidaan rakentaa tilalle. Meidän on ryhdyttävä muodostamaan järjestöjä, jotka vallankumouksen sattuessa voivat ottaa haltuunsa tuotannon johdon ja järjestämisen. Tuotantotavan muuttuminen vanhasta uuteen ei voi tapahtua kivuttomasti.

Periaatteen puolesta on asia selvä ja tässä kokouksessa päätettävä mutta käytännölliset yksityiskohdat siirrettäköön komitean tutkittaviksi.

VALIOKUNTIEN MIETINTÖJÄ

Sosialistinen Aikakauslehti.

(Sanomalehti- ja valistusvaliokunnan mietintö n:o 1.)

Päätöksellään joulukuun 11 päivältä 1919 jätti Puoluekokous Sanomalehti- ja valistusvaliokunnan tehtäväksi antaa lausuntonsa kokouksen ohjelman kohdilla n:o 6 m ja 6 v olevista kysymyksistä, jotka koskevat

Puoluetoimikunnan tekemää alustusta "Sos.-dem. viikkolehden perustamisesta" ja sen yhteydessä

Kuopion sos.-dem. vaalipiirin toimikunnan alustusta: "Sos.-dem. puolueelle oma aikakauslehtensä" sekä

Laukaan Tarvaalan Taöväenyhdistyksen alustusta "Lakiasioita selittävästä kuukauslehdestä".

Käsiteltyään näitä alustuksia yhdessä, saa valiokunta Puoluekokoukselle esittää seuraavaa:

Viime aikoina on esiintynyt paljon uusia kysymyksiä sekä sosialistisen teorian että ennen kaikkea menettelytavan alalla, jotka tarvitsevat perusteellisempaa käsittelyä kuin se, mikä niille voidaan antaa jokapäiväisessä sanomalehdistössä. Sitäpaitsi on työväelle kunnallisessa elämässä avautunut kokonaan uusi toiminta-ala, johonka sillä vasta vuoden ajan on ollut tilaisuus ottaa osaa. Nämä seikat ja muut niitten lisäksi tekevät puolueellemme uuden aikakauslehden perustamisen välttämättömäksi.

Valiokunnan mielestä olisi asialle eduksi, jos voitaisiin saada kaksi tuollaista aikakauslehteä, toinen puhtaasti tieteellinen, joka ilmestyisi kerran kuukaudessa ja toinen hiukan kevyempää laatua, joka ilmestyisi kerran viikossa ja vastaisi puoluetoimikunnan ehdottamaa verrattain suurikokoista, 2-palstaista ja 16-sivuista lehteä. Taloudellisista syistä ja henkisten voimain niukkuuden takia ei valiokunta kuitenkaan ole katsonut voivansa ehdottaa kahden lehden perustamista.